2018 2023

Qlobal lider, qurucu rəhbər, müzəffər komandan

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Vətən müharibəsində cəmi 44 gün ərzində düşmən üzərində çaldığı parlaq zəfər torpaqlarımızın 30 illik işğalına son qoydu, yüz minlərlə vətəndaşımızın yurd həsrətinin geridə qalacağına imkan yaratdı. Yurdlarından zorla didərgin salınaraq illərdir vətəndə qəribçilik çəkən məcburi köçkünlərimizi - cəbrayıllı, zəngilanlı, füzulili, qubadlılı, şuşalı, ağdamlı, kəlbəcərli, laçınlı bəxtəvərlərə çevirdi.

Qayıdışın qurucusu

Müharibə bitdikdən cəmi bir gün sonra üzünü keçmiş köçkünlərə tutaraq, "siz artıq köçkün deyilsiniz" müjdəsini verən qalib lider bu vətəndaşlarımızın illərdir qəlblərində kök salan vətən nisgilini qayıdış xəbəri ilə şadlığa çevirdi.

Bir dövlət başçısı, Silahlı Qüvvələrimizin Ali Baş Komandanı, ən ümdəsi torpağını sevən vətənpərvər şəxsiyyət kimi İlham Əliyev bu insanlarımıza verdiyi sözü qətiyyət və əzmlə yerinə yetirərək onlara yurdlarının azadlığı xoşbəxtliyini yaşatdı.

Sözünə, vədinə sadiq müzəffər lider bunu həm də özünün xoşbəxtliyi sandı və bu kövrək hisslərini dilə gətirərək söylədi ki, mən onlar qədər xoşbəxtəm: "Yəni onlardan fərqlənmirəm. Çünki onları orada görmək, gözlərini görmək, onların sevincini görmək, doğrudan da böyük xoşbəxtlikdir, həddindən böyük xoşbəxtlikdir".

Çadır şəhərciklərinin ləğvi dövlətimizin böyük uğuru idi

Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev ötən illər ərzində keçmiş məcburi köçkünlərin problemlərinin ardıcıl şəkildə öz həllini tapması istiqamətində mühüm fəaliyyət həyata keçirib. Hələ 2003-cü ildə prezident seçkiləri ərəfəsində İlham Əliyevin proqramının tərkib hissəsini də bu insanların problemlərinin həlli, həyat şəraitlərinin yaxşılaşdırılması təşkil edirdi.

1990-cı illərin əvvəllərində ölkədəki siyasi hərc-mərclik səbəbindən torpaqlarımızın böyük bir hissəsi Hayastan tərəfindən işğala məruz qalmış, bir milyona yaxın vətəndaşımız məcburi köçkünə çevrilmişdi. Məcburi köçkünlüyün ilk illərində dəhşətli məhrumiyyətlərlə, sosial fəlakətlərlə üz-üzə qalan vətəndaşlarımız çadır şəhərciklərinə sığınaraq acınacaqlı şəraitdə yaşamağa məcbur olmuşdular.

Ulu Öndərin apardığı uğurlu siyasət nəticəsində bu çadır şəhərciklərinin xeyli hissəsi 2003-cü ildə ləğv olundu. Belə ki, Heydər Əliyevin 2001-ci il və 2002-ci illərdə imzaladığı müvafiq fərmanlara uyğun olaraq Biləsuvar, Füzuli və Ağdam rayonlarının ərazisində 5081 ailədən ibarət 22800 məcburi köçkün üçün bütün zəruri sosial-texniki infrastrukturu ilə birlikdə 20 qəsəbə salındı və Biləsuvar rayonu ərazisindəki 5 çadır düşərgəsi 2003-cü ilin iyun ayında ləğv edildi.

2007-ci ildə isə Prezident İlham Əliyevin şəxsi əzmi, iradəsi sayəsində Azərbaycanda bütün çadır şəhərcikləri ləğv olundu.

2020-ci il mayın 28-də - Müstəqillik Günündə Prezident İlham Əliyev keçmiş məcburi köçkünlər üçün salınmış "Qobu Park-3" yaşayış kompleksinin açılışındakı çıxışında da çadır şəhərciklərinin ləğv olunmasını dövlətimizin böyük uğuru adlandırdı və söylədi ki, bu, bir daha onu göstərir ki, əgər iradə varsa, əgər siyasət düzgün aparılırsa və əgər insanların ürəyində ən ülvi hisslər reallıqda öz əksini taparsa, istənilən təşəbbüs, istənilən gözəl ideya həyata keçər.

Son müvəqqəti yaşayış yerindən ilk əbədi qayıdış ünvanına

Dövlət başçısının Müstəqillik Günündəki tarixi çıxışında diqqətçəkən məqamlardan biri isə bu yaşayış məntəqəsinin keçmiş məcburi köçkünlər üçün müvəqqəti yaşayış yeri olmasını vurğulaması idi: "...Bütün Azərbaycan xalqı bilməlidir ki, bu, sizin üçün müvəqqəti yaşayış yeridir. Torpaqlarımız işğaldan azad ediləndən sonra biz bu gün hələ də işğal altında olan torpaqlarda buna oxşar gözəl binalar, şəhərciklər tikəcəyik, ermənilər tərəfindən dağılmış şəhərlərimizi yenidən quracağıq".

Elə Prezident İlham Əliyevlə hər görüşlərində keçmiş məcburi köçkünlər də, dədə-baba torpaqlarına qayıdışla bağlı arzularının tezliklə gerçəyə çevriləcəyinə əmin idilər.

Bəli, bu bir reallıqdır ki, yurdlarından didərgin salınan bu insanların ürəklərindəki torpaqlarına qayıdış ümidini nə Ulu Öndər Heydər Əliyev, nə də Prezident İlham Əliyev sönməyə qoymadı. Bu inamı 1994-cü ildə Horadizə, 2017-ci ildə Cocuq Mərcanlıya gerçəkləşdirilən qayıdış da verdi o insanlarımıza.

Nəhayət, o böyük gün də gəldi və 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan zəfər yürüşünə çıxaraq cəmi 44 gün ərzində düşməni torpaqlarımızdan qovdu və parlaq qələbə qazandı.

Şanlı zəfərin ardınca isə qalib lider İlham Əliyevin növbəti hədəfi işğaldan azad edilən yurdlarımıza əzəli sakinlərinin qayıdışını təmin etməkdi və o, özü bununla bağlı deyir ki, keçmiş köçkünlər üçün elə bir məkan qurmalıyıq ki, bu, 30 il həsrətlə yaşayanlar üçün təsəlli olsun, onlar buna layiqdirlər.

Milli çağırış

Dövlət başçısı İlham Əliyev Qarabağa və Şərqi Zəngəzura Böyük qayıdışı milli prioritetimiz elan edib, o yerlərə yenidən həyatın qaytarılmasını milli çağırışımız kimi xarakterizə edib. Buna görədir ki, 44 günlük müharibədəki tarixi qələbədən sonra Azərbaycan xalqı Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda ard-arda quruculuq və qayıdış Zəfərləri yaşayır. Birbaşa Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında işğaldan azad edilən bütün torpaqlarımızda dünyada bənzərinə rastlanmayan quruculuq-bərpa işləri aparılır.

O torpaqlarda ki, 30 illik işğal dövründə Hayastan tərəfindən viran qoyulub, yerləyeksan olunub, bir həyat nişanəsi belə saxlanılmayıb. Hətta vəhşi düşmən o ərazilərimizdə çayları, bulaqları qurudub, meşələrimizi qırıb, yanmış torpaq siyasəti həyata keçirib. Mənfurlar bu vandal yollarla azərbaycanlıların tarixi yurdlarına bir daha dönməmələri kimi iyrənc niyyət güdüblər.

Lakin bu gün nəhəng tikinti-quruculuq meydanına çevrilən Qarabağ və Şərqi Zəngəzur düşmənin çirkin niyyətinə çatmadığının bariz göstəricisi, hələlik sadəcə Ağalı və Talışdan doğma sakinlərinin ucalan sevinc sədaları isə dövlət başçımızın ifadə etdiyi kimi bu torpaqların əsl sahiblərinin qayıdışının təntənəli ifadəsidir. Çox keçmədən digər işğaldan azad edilən yurdlarımızdan da doğma hənir gələcək.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda ilk öncə irimiqyaslı infrastruktur layihələri icra olunmağa başlanıb. Bunun üçün dövlətimiz tərəfindən bu yerlərdə qayıdış üçün mühüm layihələr həyata keçirilir, yeni yollar, tunellər çəkilir, elektrik stansiyaları tikilir. Bu istiqamətdə görülən mühüm işlərdən biri də beynəlxalq hava limanlarının istifadəyə verilməsidir. Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı cəmi səkkiz ay ərzində tikilib başa çatdırılıb, ötən il oktyabrın 20-də Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanının açılış mərasimi keçirilib. Qarşıda isə bizi Laçın Beynəlxalq Hava Limanının istifadəyə verilməsi kimi mühüm əlamətdar hadisə gözləyir. O cümlədən Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda "ağıllı" kənd və şəhərlər qurulur.

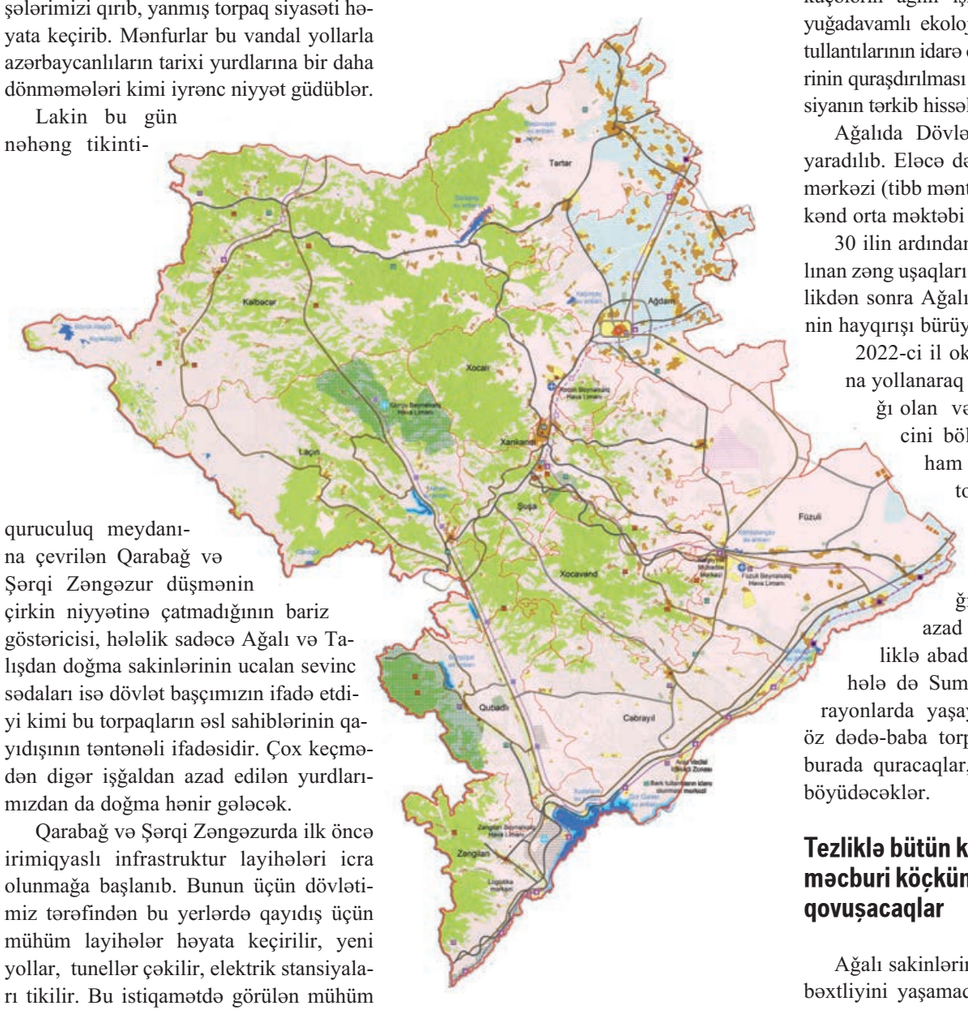

Burada yaşayacağıq, uşaqlar böyüdəcəyik

Sürətli tikinti və quruculuq işləri sayəsində artıq böyük qayıdışın ilk uğurlu təməlləri qoyulub. Qısa zamanda Zəngilanın "ağıllı kənd" konsepsiyası ilə yenidən qurulmuş Ağalı kəndinin sakinləri ötən ilin iyulundan etibarən mərhələli şəkildə doğma od-ocaqlarına qayıdaraq burada yeni və əbədi həyata başlayıblar. "Ağıllı kənd"də müasir şəhərsalma standartları tətbiq olunub və küçələrin "ağıllı" işıqlandırılması, isti və soyuğadavamlı ekoloji evlərin inşası, məişət tullantılarının idarə olunması, günəş panellərinin quraşdırılması kimi amillər bu konsepsiyanın tərkib hissələridir.

Ağalıda Dövlət Xidmətləri Mərkəzi yaradılıb. Eləcə də burada ailə sağlamlıq mərkəzi (tibb məntəqəsi), uşaq bağçası və kənd orta məktəbi tikilib.

30 ilin ardından Ağalı məktəbində çalınan zəng uşaqları dərsə səsləyib, üç onillikdən sonra Ağalını yeni doğulan körpənin hayqırışı bürüyüb...

2022-ci il oktyabrın 19-da Zəngilana yollanaraq ağalılı sakinlərin qonağı olan və onların qayıdış sevincini bölüşən xilaskar lider İlham Əliyev azad edilmiş torpaqlarımıza ilk gələn uşaqlarımızla söhbəti əsnasında vurğuladı ki, sizin burada olmağınız onu göstərir ki, biz azad edilmiş torpaqları tezliklə abadlaşdıracağıq və bu gün hələ də Sumqayıtda, Bakıda, digər rayonlarda yaşayan keçmiş köçkünlər öz dədə-baba torpaqlarına qayıdacaqlar, burada quracaqlar, yaşayacaqlar, uşaqlar böyüdəcəklər.

Tezliklə bütün keçmiş məcburi köçkünlər yurdlarına qovuşacaqlar

Ağalı sakinlərindən sonra qayıdış xoşbəxtliyini yaşamaq Tərtərin Talış kəndinin sakinlərinin payına düşdü və onlar bu ilin mart ayının 16-da yurdlarına dönərək Novruz bayramını doğma kəndlərində qarşıladılar. Cəmi iki gün sonra, ayın 18-də Talış kəndinə səfər edən dövlət başçısı İlham Əliyev Vətən müharibəsindən sonra Novruz tonqalını üçüncü dəfə Qarabağ torpağında alovlandırdı, xoşbəxtlik hissi ilə bayram təbriklərini xalqımıza bu ulu diyardan çatdırdı.

Martın 28-də isə dövlət başçısı İlham Əliyev qayıdışla bağlı tezliklə yaşanacaq daha bir şad xəbəri verdi, laçınlıların da bu il öz doğma diyarlarına dönəcəklərini müjdələdi.

Digər azad olunan rayonlarımızda olduğu kimi, Vətən müharibəsi başa çatdıqdan dərhal sonra Laçın rayonunda da sürətli tikinti-quruculuq işləri gedir, böyük layihələr həyata keçirilir. Şərqi Zəngəzur iqtisadi bölgəsində yerləşən çətin relyefə malik Laçında yollar çəkilir, tunellər salınır, elektrik stansiyaları quraşdırılır, beynəlxalq hava limanı tikilir.

Laçın şəhərinin yenidən qurulmasına isə ötən ilin avqustun 26-dan sonra start verilib. Birinci mərhələdə Laçın şəhərində 500-ə yaxın fərdi ev inşa edilir və ya ermənilər tərəfindən dağıdılmış evlər yenidən bərpa olunur. Çoxmərtəbəli səkkiz yaşayış binası yenidən qurulur, yaxud tamamilə əsaslı təmir olunur. 30-dan çox ictimai bina inşa edilir. Prezidentin göstərişinə əsasən, bütün bu işlərin cari ilin sonuna qədər başa çatdırılması planlaşdırılıb və bu, birinci mərhələ olacaq. Şəhərin bütün infrastrukturu yenidən qurulur - su, kanalizasiya, elektrik enerjisi xətləri və yollar çəkilir.

Eyni zamanda dövlətimiz Zabux və Sus kəndlərinin tamamilə yenidən qurulması prosesini həyata keçirir. Zabux kəndində 1000-dən çox, Sus kəndində isə 300-dən çox insan yerləşəcək. O cümlədən rayonun Güləbird və Qorçu kəndlərinin baş planı da Prezident tərəfindən təsdiqlənib. Birinci mərhələdə Güləbird kəndində 2400, Qorçu kəndində isə 1300 insanın yerləşməsi nəzərdə tutulur.

Bir sözlə, bu il və gələn il 10 minə yaxın laçınlı keçmiş məburi köçkün öz yurdlarına qovuşdurulacaq.

Vətən borcunu ödədi, ata vəsiyyətini yerinə yetirdi

Bəli, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında rəşadətli Azərbaycan Ordusunun Vətən müharibəsində qazandığı parlaq qələbə Azərbaycan xalqı üçün qürurla dolu əngin üfüqlər açıb.

Bu şanlı zəfər üç onillik boyu əziyyət, mənəvi əzab içində yaşamış keçmiş məcburi köçkünlərin həyatında yeni və xoşbəxt bir səhifə açıb. Yüzminlərlə vətəndaşımızın bir zamanlar arzu kimi görünən torpaqlarına qovuşma istəklərini gerçəyə çevirib, onları məcburi köçkünlük yükündən qurtararaq cəbrayıllı, zəngilanlı, füzulili, qubadlılı, şuşalı, ağdamlı, kəlbəcərli, laçınlı bəxtəvərlərə çevirib...

Bu tarixi zəfər həm də qalib lider İlham Əliyevin vaxtilə vətəni, xalqı qarşısında üzərinə götürdüyü məsuliyyətli bir missiyanın - işğal altında qalan torpaqlarımızın azadlığının uğurla başa çatdırılması idi. Bu qələbə həm də Prezident İlham Əliyevin müqəddəs ata vəsiyyətini yerinə yetirməsi, bu il yüz illik yubileyini təntənəli şəkildə qeyd etdiyimiz Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasətini uğurla davam etdirərək torpaqlarımızın azadlığı və qayıdış zirvəsinə yetirməsi idi.

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"